

Heelwording verloopt tegenwoordig via daden

Geluk dat in je ligt, maar niet van jou is

Het geluk van de kiezer

*Het geluk van de kiezer
in congruentie met het gekozene,
de rust van ijzervijlsel
in de krachtlijn van een magnetisch veld -
de geborgenheid
in de rustende harmonie
van een bewustzijn, ontdaan van alle inhoud -
dat geluk is hier nu,
in het eeuwige kosmische ogenblik.
Een geluk dat in je ligt, maar niet van jou is.*

Dag Hammerskjöld, Merkstenen, 1950

Dag Hammerskjöld

Wat bewoog een van de grootste vredestitchers op het internationale toneel? Hoe hield hij zich staande in een verdeelde wereld van macht en grote politieke belangen? En hoe slaagde hij erin de daad bij het woord te voegen en werkelijke successen te boeken? Het antwoord kwam pas na zijn dood, toen bleek dat Dag Hammarskjöld er een tweede leven als mysticus op na had gehouden. De inspiratie die hij ontving is meer dan vijftig jaar na zijn dood nog springlevend.

Redactie

De roeping op een heldenreis

De Zweedse diplomaat, econoom en schrijver Dag Hammarskjöld was van 1953 tot 18 september 1961 de tweede secretaris-generaal van de Verenigde Naties. De totaal onverwachte uitnodiging in zijn 48e levensjaar voor het hoogste ambt als internationaal vredestitcher beschouwde hij als een roeping. In meerdere opzichten was Hammarskjöld een held te noemen. Hij is van grote betekenis geweest voor de internationale gemeenschap omdat hij sterk op zijn eigen morele kompas vertrouwde op weg naar oplossingen voor de vele conflicten van die tijd. Nog geen maand na het schrijven van het tweede fragment op deze bladzijde kwam hij bij een nog altijd met mysterie omgeven vliegtuigongeluk om het leven.

'De langste reis is de reis naar binnen'

Na Hammarskjölds dood vond men in zijn appartement een dagboek met diepzinnige tekstfragmenten en gedichten, die onder de titel 'Merkstenen' gepubliceerd en beroemd werden. Hierin werd een onbekende, maar minstens zo inspirerende werkelijkheid van deze grote mens zichtbaar: hij bleek er een compleet tweede leven als mysticus op nagehouden te hebben. In tegenstelling tot veel andere mystici koos hij vanuit overtuiging voor maatschappelijk engagement, omdat 'de weg naar heiliging tegenwoordig verloopt via daden'. Heiliging betekent heel worden. Terwijl hij in de buitenwereld op het hoogste niveau met de machtigen der aarde op voet van gelijkheid verkeerde en zo vrede probeerde te brengen, zocht hij in uiterste eenzaamheid naar de ultieme geestelijke eenwording en volkomen innerlijke vrede. Uit zijn laatste woorden lijkt het of hij die ook vond, vlak voor zijn dood. ■

Bronnen:

Merkstenen,

Dag Hammarskjöld, 1963

De langste reis is de reis naar binnen – Het politiek mystieke

leven van Dag Hammarskjöld,

Jurjen Beumer, 1997

Is het een nieuw land?

Is het een nieuw land,
in een andere werkelijkheid
dan die van de dag?
Of heb ik daar geleefd
vóór de dag?

Ontwaakte,
Een gewone ochtend met grijs licht
Weerkaatst van de straat,
Ontwaakte
Uit de donkerblauwe nacht
Boven de boomgrens
Met het schijnsel van de maandag op de heide
En de bergkam in de schaduw.
Dacht
Aan andere dromen,
Dacht
Aan hetzelfde bergland;
Tweemaal was ik op de kammen,
Woonde ik bij het binnenste meer
En volgde ik de stroom
Naar de bronnen.

De seizoenen wisselden
En het licht
En het weer
En het uur.
Maar dit is hetzelfde land
en ik begin de kaart te kennen
en de windstreken.

Dag Hammarskjöld,
Merkstenen, 24-8-1961